

ВВЕДЕННЯ У СТАНДАРТИ ПОРІД МИСЛИВСЬКИХ СОБАК

Порода – це цілісна група тварин одного виду, створена внаслідок селекційної діяльності людини у певних соціально-економічних умовах, що має загальну історію розвитку і походження, загальні вимоги до умов зовнішнього середовища, відрізняється від інших порід характерними ознаками продуктивності, статури та стійко передає свої якості потомству.

В Україні прийняте чистопородне розведення мисливських собак у відповідності зі стандартами порід. Породним вважається мисливський собака, який має 4-колінний родовід, виданий в Україні чи державах СНД, або 3-колінний родовід, виданий Міжнародною кінологічною федерацією (FCI) чи кінологічними організаціями інших держав.

Існує багато порід мисливських собак. У залежності від їхньої спеціалізації (продуктивності) вони поділяються на групи. На Україні культивуються такі групи порід мисливських собак:

1. Хорти.
2. Гончаки.
3. Лайки.
4. Норні тер'єри.
5. Лягаві.
- 6.спанієлі.
7. Ретривери.

До хортів відносяться: російський псовий хорт, хортий, південно-російський (степовий) хорт, хорт тази, хорт тайган, бакхмуль (аборигенний афганський хорт), хорт грейхаунд, хорт уіпет.

До гончаків: російський гончак, російський рябий гончак, естонський гончак, латвійський гончак, литовський гончак, бігль.

До лайок: російсько-європейська лайка, західносибірська лайка, карело-фінська лайка, східносибірська лайка.

До норних тер'єрів: жорсткошерстий фокстер'єр, гладкошерстий фокстер'єр, вельштер'єр, німецький мисливський тер'єр (ягдтер'єр), такси (усіх шерстних різновидів): стандартна і карликова.

До лягавих: пойнтер, англійський сетер, ірландський сетер, шотландський сетер (гордон), німецька короткошерста лягава (курцхаар), німецька жорсткошерста лягава (дратхаар), угорська лягава, веймарська лягава, чеський фоусек, мюнстерлендер, епаньол-бритон.

До спанієлів: російський мисливський спанієль, англійський кокер-спанієль, спрингер-спанієль.

До ретриверів: лабрадор-ретривер, золотистий ретривер.

У випадку реєстрації нових порід в Україні вони можуть бути додані до вищенаведеного переліку.

Стандарт породи – опис основних ознак і властивостей, що характеризує конституцію, екстер'єр, продуктивність, їх спадкові якості та якості поведінки. Стандарт характеризує не середній вид породи, а її ідеал, якого прагнуть досягти селекціонери мисливських собак. Стандарти вказують напрямки в роботі з подальшого удосконалення порід собак.

В міру удосконалення рівня породи, а також у зв'язку з умовами полювання, що змінюються, переімени поглядів на породу, розвитком зоотехнічної науки і т.п., стандарти порід та коментарі (доповнення) до міжнародних стандартів періодично переглядаються, у них вносяться необхідні зміни.

У якості стандартів в Україні використовуються стандарти, затверджені спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі мисливського господарства та полювання, стандарти, які прийняті Міжнародною кінологічною федерацією (FCI), та стандарти держав походження порід, які не стандартизовані у FCI (з відповідними коментарями до них), При цьому коментарі (доповнення) до порід повинні бути затверджені спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі мисливського господарства та полювання.

На підставі стандартів та коментарів до них проводиться екстер'єрна оцінка собак порівняльним, візуальним методом та методом обміру.

Екстер'єр – це зовнішній вигляд собаки, сукупність характерних зовнішніх ознак, за якими судять про фізіологічні особливості собаки, її типовість для породи і здібності до виконання тієї чи іншої роботи. Частина тіла собаки і зовнішні ознаки в їхній будові, за якими проводиться оцінка екстер'єру, називаються статтями.

По екстер'єру собаки, її статтям, зокрема, по розвитку кісткових і м'яких тканин, деякою мірою можна судити і про конституцію собаки.

Конституція – це сукупність усіх властивостей організму, його анатомічної будови і фізіологічних процесів, а також вищої нервової діяльності, що визначає реакцію організму на навколишнє середовище. Міцність конституції – основа продуктивності собаки. Мисливським собакам різних порід властиві типи конституцій: сухий, міцний та сумісний між ними.

Велике значення при оцінці собаки по екстер'єру надається кондиціям.

Кондиція – фізіологічний стан організму, що залежить від віку, угодованості собаки, від умов її утримання і використання, а також стану здоров'я. Розрізняють декілька видів кондицій: племінна (виставочна), робоча, виснажена і жирна.

У зв'язку з особливостями використання мисливських собак і їх близьким тривалим контактом із людиною, їм властиві різноманітні типи поведінки й особлива вдача. Тип поведінки мисливських собак, обумовлений типом вищої нервової діяльності, в основному урівноважений, рухливий. Злостивість до людини мисливським собакам не властива.

Коментар до стандарту будь-якої породи мисливських собак дається в племінній (виставочній) кондиції і повинен містити в собі наступні розділи:

1. Короткий опис становлення породи.
2. Опис застосування на полюванні і типових мисливських якостей.
3. Опис загального виду, типу конституції, типу поведження.
4. Ріст і індекс розтягнутості.

Примітка: усі виміри собак визначаються в цілих сантиметрах без десятих часток.

5. Забарвлення
6. Шерсть (псовина).
7. Шкіра, мускулатура, кістяк, обхват п'ясті.
8. Опис статей: голова, вуха, очі, зуби і прикус, шия, холка, спина, поперек і круп, груди, живіт, передні кінцівки і характер кутів зчленування, лапи, хвіст (правило, гін, прут, пір'їна і т.п.).
9. Вади і недоліки в кожній із статей, крім загальних для всіх порід мисливських собак вад і недоліків, приведених нижче.

Всі відхилення від стандарту мисливських собак, підрозділяються на дискваліфікуючі вади, вади і недоліки.

Недоліки- відхилення малопомітні, виражені в малому обсязі, що не заважають племінному використанню собаки.

Недоліки в залежності від їхнього прояву підрозділяються на сильно і слабо виражені. Сильно виражені недоліки розглядаються як вади.

Вади - відхилення різко помітні, що знижують або заважають племінному використанню, так як можуть передаватися спадково.

ДИСКВАЛІФІКУЮЧІ ВАДИ

А. Дискваліфікуючі пороки, при наявності хоча б одного з яких собака на виставці чи виводці залишається «Без оцінки».

1. Ознаки нечистопородності або інші ознаки, за якими собака відповідно до стандарту залишається «Поза породою».
2. Кастрація.
3. Крипторхізм.
4. Уроджена бесхвостість.
5. Гермафродизм (наявність у собаки ознак обох статей).
6. Хірургічні й інші втручання з косметичною чи іншою метою, не передбачені стандартом.

Б. Дискваліфікуючі пороки, при наявності хоча б одного з яких собака на виставці або виводці отримує оцінку не вище «Задовільно».

1. Усі відхилення від ножицеподібного прикусу, незалежно від ступеня виразності: перекус (бульдожина); недокус (підвуздоватість); асиметричний прикус: кліщеподібний (прямий) прикус, встановлений до досягнення собакою шестирічного віку.

2. Наявність зайвих різців; відсутність одного або декількох різців, або вони зламані, що перешкоджає визначенню прикусу.

3. Відсутність двох молярів або двох м'ясоїдних зубів Р-4, М-1, М-2 (окрім М-3), або трьох премолярів (окрім Р-1).

ВАДИ

(при наявності яких собака отримує оцінку не вище «Добре»)

1. Слабко виражена породність.

2. Тип конституції, різко відмінний від зазначеного в стандарті.

3. Неявно виражений статевий деморфізм.

4. Частковий або повний альбінізм очей.

5. Відсутність двох псевдокорінних зубів (премолярів) із Р-2, Р-3, хоча б одного м'ясоїдного зуба: М-1, М-2, Р-4 (окрім Р-1 і М-3).

Відсутність двох зубів: із пре молярів Р-2, Р-3, у тому числі хоча б одного м'ясоїдного зуба М-1, М-2, Р-4 (окрім Р-1 і М-3).

6. Ожиріння або сильне виснаження.

7. Злостивість або боягузливість.

8. Сильно виражені недоліки окремих статей.

НЕДОЛІКИ

(які при сильній виразності переходять у вади)

1. Незначне відхилення від типу конституції, зазначеного в стандарті.

2. Відхилення від стандартного індексу розтягнутості.

3. Дрібні, рідкі або каріозні зуби.

4. Відсутність одного премоляра Р-2 чи Р-3; або пари Р-1.

5. Кліщеподібний прикус після досягнення собакою шестирічного віку.

6. Всі відхилення від типового характеру рухів, наприклад: зв'язані, тицяючи, дрібцюючи, важкі, затягнуті з кульгавістю (навіть однієї ноги).

7. Всі недоліки статей, обговорені стандартом.

8. Один уклінно поставлений крайок основа якого стоїть в одному ряду з іншими різцями.

Стандарти порід мисливських собак та коментарі до них діють на всій території України і служать єдиною підставою для екстер'єрної оцінки собак на виставках та виводках і ведення племінної роботи з ними відповідно до вимог "Положення про мисливське собаківництво України" та інших керівних документів.